

# Bezdrôtový kombinovaný detektor dymu a teploty JA-151ST

Výrobok je bezdrôtovým komponentom systému **JABLOTRON 100+**. Je určený na detekciu požiarneho nebezpečenstva v interiéri obytných alebo komerčných budov. Detektor je vhodný aj pre inštaláciu v auto karavanoch alebo mobilných domoch. Nie je určený pre inštaláciu do priemyslového prostredia. Detektor komunikuje bezdrôtovo a je napájaný z troch batérií AA. Vznik nebezpečenstva detektor indikuje opticky zabudovanou kontrolkou a akustickým signálom.

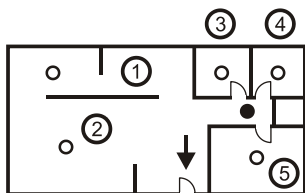
Výrobok obsahuje dva samostatné detektory – optický detektor dymu a detektor teploty. Optický detektor dymu pracuje na princípe rozptýleného svetla. Je veľmi citlivý na väčšie častice, ktoré sú v hustých dymoch. Menej citlivý je na malé častice vznikajúce horením kvapalín ako je napríklad alkohol. Preto je zabudovaný aj detektor teplôt, ktorý má síce pomalšiu reakciu, ale na požiar vyvíjajúci rýchle teplo s malým množstvom dymu tento detektor reaguje podstatne lepšie. Výrobok má inštalovať preškolený technik s platným certifikátom Jablotronu.

## Pokrytie priestoru a umiestnenie detektora

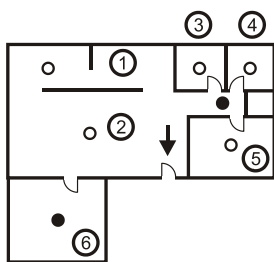
Dym sa prenáša do detektora prúdením vzduchu, preto musí byť nainštalovaný v mieste s dobrou prirodzenou termickou cirkuláciou vzduchu. Obvykle sa inštaluje na strop. Detektor možno použiť iba v uzatvorenom interiéri. Nie je vhodný do prostredia, v ktorom sa dym môže rozptýliť a vychladnúť (napr. vysoké stropy nad 5 m), lebo dym by sa nemusel dostať až do detektora. Detektor nie je vhodné umiestňovať do prahného prostredia, teda do priestorov, v ktorých sa práši, fajčia sa cigarety alebo sa v nich vyskytuje para. Nečistoty z prahného prostredia skracujú životnosť detektora.

Umiestnenie detektorov v objekte by malo vychádzať z projektovej dokumentácie. Ak táto nie je k dispozícii, musí odpovedať platným normám o požiarnej signalizácii.

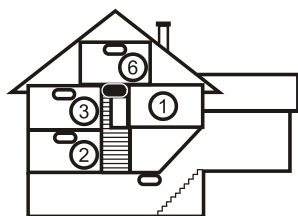
V bytoch musí byť detektor vždy umiestnený v časti vedúcej k východu z bytu (úniková cesta) – pozri Obr.1. Ak má byť podlahovú plochu väčšiu ako 150 m<sup>2</sup>, musí v ňom byť umiestnený ďalší detektor v inej vhodnej časti bytu – pozri Obr.2.



Obr. 1



Obr. 2



Obr. 3

1. kuchyňa,
2. obývačka,
3. – 6. spálne

● / ■ minimálne pokrytie detektorov

○ / □ odporučené pokrytie detektormi

Vo viacposchodových bytoch a domoch by sa detektor mal umiestniť nad schodisko. Požiarne detektor sa odporúča inštalovať do každej miestnosti, v ktorej spia ľudia – pozri Obr.3.

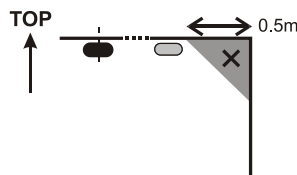
## Umiestnenie pod rovnými stropmi

Pokiaľ je to možné, detektor sa umiestňuje do stredy miestnosti. Z dôvodu možnej existencie chladnej vrstvy pri strope nesmie byť detektor zapustený do stropu. **Detektor sa nikdy neumiestňuje**

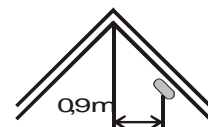
do rohu miestnosti. V rohoch zle cirkuluje vzduch, preto dodržte minimálnu vzdialenosť 0,5 metra od rohu – pozri Obr. 4.

## Umiestnenie pod šikmými stropmi

Pokiaľ nemá strop vhodnú rovnú plochu pre inštaláciu detektora (napr. miestnosť pod hrebeňom strechy) možno detektor inštalovať podľa Obr. 5.



Obr. 4



Obr. 5

- stred miestnosti = najlepšie umiestnenie
- možné umiestnenie

## Steny, prepážky, zátarasy, priehradové stropy

Detektor musí byť nainštalovaný minimálne 0,5 m od akejkoľvek steny alebo prekážky. Ak je miestnosť užšia ako 1,2 metra, musia byť detektory umiestnené vnútri strednej tretiny šírky miestnosti. Ak je miestnosť rozdelená na sekcie stenami, prepážkami alebo skladovacími regálmi siahajúcimi do výšky 0,3 m od stropu, na prekážky sa pozerá ako keby siahali až po strop a sekcie sa považujú za samostatné miestnosti. Vo všetkých smeroch pod detektorom sa musí udržiavať voľný priestor minimálne 0,5 m. Akékoľvek nepravidelnosti stropu, ktoré majú rozmery väčšie ako 5% výšky stropu (napr. nosník), sa považujú za stenu a platí pre ne vyššie uvedené.

## Ventilácia a pohyb vzduchu

Detektor nesmie byť umiestnený priamo pri privode čerstvého vzduchu (napr. klimatizácia). Ak je vzduch privádzaný perforovaným stropom, nesmie byť strop perforovaný na polomere minimálne 0,6 m okolo každého detektora.

## Detektor neumiestňuje:

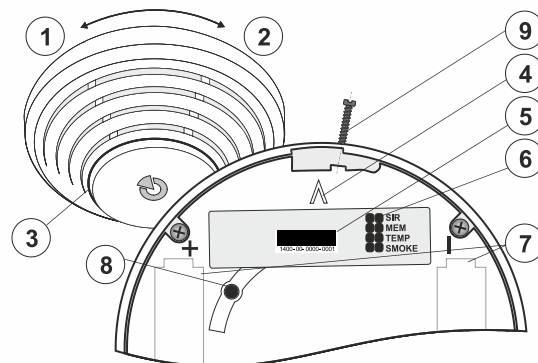
- do miest, v ktorých zle prúdi vzduch (výklenky, rohy, vrcholy striech tvaru A, atď.),
- tam, kde sa práši, fajčia sa cigarety alebo sa vyskytuje para,
- v miestach, kde intenzívne prúdi vzduch (blízkosť vetrákov, tepelných zdrojov, výústení vzduchotechniky, priechodov atď.),
- v kuchyniach a vlhkých priestoroch (para, dym a mastné výpary môžu spôsobiť falošné poplachy alebo poruchy detekcie),
- vedľa žiaroviek alebo úsporných žiaroviek (do 1 m), elektrické rušenie môže vyvolať falošný poplach, resp. rušiť komunikáciu,
- v miestach veľkého výskytu drobného hmyzu.

**Upozornenie: Najčastejšou príčinou nežiaducej aktivácie býva nevhodné umiestnenie detektora.**

Podrobnejšie pokyny k inštalácii sú uvedené v **EN P CENTS 54-14** alebo EN 342710.

## Inštalácia


Pri inštalácii dbajte na odporúčania z predchádzajúcich odsekov.



Obr. 6: 1 – uvoľnenie detektora; 2 – upevnenie detektora; 3 – optická signalizácia stavu; 4 – orientačná šípka pre nasadenie na spodnú časť; 5 – sériové číslo; 6 – konfiguračné prepajky; 7 – priestor pre vloženie batérií; 8 – tlačidlo pre spustenie testu, 9 – aretačná skrutka

# Bezdrôtový kombinovaný detektor dymu a teploty JA-151ST

1. **Otvorte kryt detektoru**, pootočením doľava (1)
2. **Priskrutkujte zadný plast** na vybrané miesto
3. **Prepojkami (6)** nastavte požadovanú funkciu detektora - podľa tabuľky

1	ON	siréna vypnutá	3	OFF	dym (EN 54-7 / EN 14604) alebo teplota (EN 54-5)
	OFF	siréna zapnutá (EN 14604)	4	OFF	
2	ON	pamäť vypnutá	3	OFF	iba dym (EN 14604 / EN 54-7) (teplota nie)
	OFF	pamäť zapnutá (EN 54-7 a EN 54-5)	4	ON	
			3	ON	iba teplota (EN 54-5) (dym nie)
			4	OFF	
			3	ON	dym a zároveň teplota (obidve podmienky súčasne)
			4	ON	

**Upozornenie:** pri inštalácii v autokaravanoch použite nastavenie „len dym“ alebo „dym a zároveň teplota“

4. **Ďalej postupujte podľa inštaláčného návodu ústredne.**  
Základný postup:
  - a) V ústrední musí byť priradený rádiový modul JA-11xR.
  - b) V programe **F-Link** vyberte v karte **Periférie** požadovanú pozíciu a tlačidlom „**Priradiť**“ zapnite režim **Učenie**.
  - c) Po vložení poslednej batérie vyšle detektor učiaci signál. Potvrdí to krátke bliknutie LED kontrolky (3).

5. Nasadte detektor na zadný plast. Možno ho nasadiť iba v jednej polohe. Správna poloha je vyznačená šípkami (4) na oboch plastoch.
6. Pre úplné splnenie požiadaviek noriem je nutné zaistiť vrchný diel ku spodnému plastu pomocou aretačnej skrutky (9).

**Poznámka:** Zaistenie detektora je blokovávané, pokiaľ nie sú vložené všetky 3 batérie!

Základňa nie je zameniteľná so základňami detektorov, ktoré nemajú funkciu testovacieho tlačidla stlačením tela detektora.

## Poznámka:

Detektor možno do systému priradiť aj zapísaním sériového čísla (5) do programu **F-Link** alebo jeho zosnímaním čítačkou čiarových kódov. Zadávajú sa všetky číslice uvedené pod čiarovým kódom (1400-00-0000-0001).

## Nastavenie detektora

V programe **F-Link**, v karte **Periférie** a nastavovacími prepojkami v detektore je možné nastaviť jeho vlastnosti.

Voľbou **Reakcie** v karte **Periférie** možno nastaviť typ reakcie, ktorou systém bude reagovať na aktiváciu naučeného detektora.

Prepojky na doske priamo v detektore určujú ďalšie reakcie:

**SIR** umožňuje vypnúť zabudovanú sirénku.

- **MEM** signalizácia pamäte poplachu – Ak je prepojka rozpojená, pokračuje optická signalizácia poplachu detektorom ešte 24 hodín od skončenia poplachového stavu. Signalizáciu možno ukončiť takisto stlačením tela detektora proti základni. Ak je prepojka spojená, optická signalizácia poplachu sa ukončí súčasne s deaktiváciou detektora.

- **TEMP a SMOKE**, kombinácia týchto prepojek určuje, ako bude detektor reagovať na dym a teplotu.

## Požiarový poplach

**Požiarový poplach** je signalizovaný akusticky aj opticky.

Po splnení podmienok na vyhlásenie požiarneho poplachu (detekcia dymu v komore alebo po dosiahnutí poplachovej teploty, prípadne pri oboch), začne detektor signalizovať nebezpečenstvo rozhúkaním sirénky a rýchlym blikaním kontrolky (3). Informácie o poplachu sa súčasne prenášajú na ústredňu.

**Umĺčanie sirénky pri poplachu:** Húkanie možno prerušiť stlačením tela detektora proti základni. Prerušenie húkania trvá 10 min. Ak po uplynutí tejto doby detektor stále deteguje dym alebo teplotu, húkanie sa obnoví.

V prípade potreby (napr. porucha detektora) možno odložiť opätovné rozhúkanie až na 12 hodín. Aktivujete ho tak, že po stíšení signalizácie poplachu krátkym stlačením, sa opäť stlačí detektor a podrží sa stlačený cca. 5 s. Po zaznení zvukového signálu je nutné detektor pustiť do 1 s. Prechod do režimu odloženého húkania je potvrdený 5 pípnutiami. Po celú dobu odloženého húkania bliká optická kontrolka na detektore.

**Pamäť poplachu:** ak je zapnutá, optická signalizácia pokračuje pomalým blikaním aj po vyvetraní komory, resp. poklese teploty. Indikácia trvá 24 hodín alebo do stlačenia tela detektora.

**Sabotážny poplach:** Pri otvorení detektor vysiela do ústredne sabotážny signál.

## Testovanie a údržba detektora

**Funkciu detektora je nutné pravidelne overovať najmenej 1x mesačne.** Test sa robí stlačením celého tela detektora proti základni a podržaním do rozsvietenia kontrolky. Svietenie kontrolky signalizuje prechod do testovacieho režimu. Kontrolka svieti po celú dobu testu. Po skončení testu kontrolka zhasne. Detektor potom signalizuje výsledok. Jedno pípnutie znamená, že test prebehol v poriadku. Pri zistení poruchy kontrolka 3x zabliká a 3x pípne. Ak sú v detektore vybité batérie, test sa ukončí jedným bliknutím bez akustickej signalizácie.

Plnú funkciu optickej časti detektora možno otestovať testovacím aerosolom (napr. SD-TESTER). Teplotný senzor ohriatím teplým vzduchom (napr. fénom). Ak pri tomto teste nie je ústredňa prepnutá do režimu **SERVIS**, dôjde k vyhláseniu ostrého požiarneho poplachu.

Povrch detektora je nutné pravidelne čistiť od prachu, pavučín apod. Vhodným spôsobom čistenia je prefúknutie detektora stlačeným vzduchom. Iná údržba nie je potrebná.

**Pozor: detektor nikdy netestujte zakladaním ohňa v objekte!**

## Signalizácia poruchy

Detektor kontroluje svoju funkčnosť. Ak zistí poruchu, 3x pípne a blikne, potom každých 30 sekúnd 3x krátko blikne. Pri signalizácii poruchy možno urobiť test detektora podľa postupu popísaného v predchádzajúcej kapitole. Ak je porucha odstránená, detektor krátko pípne. Ak signalizácia poruchy pretrváva, detektor je potrebné poslať do servisného strediska.

## Výmena batérie v detektore


Detektor kontroluje stav batérií a keď sa priblíži stav vybitia, signalizuje detektor potrebu výmeny batérií krátkym bliknutím každých 30 s. Informácia o vybitých batériách sa prenáša na ústredňu systému. Batérie vymeňte čo najskôr. Vymeňte vždy všetky 3 batérie za nové, rovnakého typu a výrobcu. Používajte výhradne kvalitné alkalické batérie 1,5V AA. Po vybratí starých batérií stlačte tlačidlo na otestovanie detektora (8) a držte ho zatlačené až do rozsvietenia kontrolky (3). Jej zhasnutie znamená, že došlo k vybitiu zvyškovej energie v detektore.

**Použitie batérie nevyhadzujte do odpadu, ale odovzdajte na zbernom mieste elektroodpadu.**

## Odobranie detektora zo systému

Systém hlási prípadnú stratu detektora. Ak ho úmyselne demontujete, musíte ho vymazať z príslušnej pozície v ústrední.

## Technické parametre

Napájanie	3 ks alkalické batérie AA 1,5V / 2,4Ah
	<b>Upozornenie:</b> Batérie nie sú súčasťou balenia
Menovitý odber prúdu	22 $\mu$ A
Maximálny odber prúdu	50 mA
Detekcia nízkeho napätia batérií	3,3 V
Typická životnosť	cca 3 roky
Detekcia dymu	optický rozptyl svetla
Čitlivosť detektora dymu	$m = 0,11 \div 0,13$ dB/m
	podľa EN 14604, EN 54-7
Kategória detektora teploty	A1 podľa EN 54-5
Rozsah poplachových teplôt	+ 60 °C až +65 °C
Komunikačné pásmo	868,1 MHz, protokol Jablotron
Maximálny rádiový výkon (ERP)	10 mW
Komunikačný dosah	cca 300 m (voľný terén)
Rozmery	priemer 126 mm, výška 50 mm
Hmotnosť	150 g
Rozsah pracovných teplôt	-10 až +70 °C
Spĺňa požiadavky	EN 14604:2006, EN54-5:2017, EN 54-7:2018 EN 54-25:2009, EN 300 220-1,-2, EN 50130-4, EN 55032, EN 62368-1, EN 50581
Podmienky prevádzky	TÚSR č. VPR – 11/2014
Odporúčané skrutky	4 x  $\varnothing$ 3,5 x 40 mm (zapustená hlava)
	<b>Upozornenie:</b> skrutky nie sú súčasťou balenia




1293-CPR-0716

# Bezdrôtový kombinovaný detektor dymu a teploty JA-151ST

JABLOTRON ALARMS a.s. prehlasuje, že výrobok JA-151ST je navrhnutý a vyrobený v zhode s harmonizačnými právnymi predpismi Európskej únie: smernica č.:2014/53/EU, 2014/35/EU, 2014/30/EU, 2011/65/EU, ak je použitý podľa jeho určenia. Originál prehlásenia o zhode nájdete na stránke [www.jablotron.sk](http://www.jablotron.sk) v sekcii Na stiahnutie.

**Poznámka:** Ak sa užívateľ rozhodne tohto zariadenia zbaviť, stáva sa

elektroodpadom. Symbol  uvedený na výrobku znamená, že hoci výrobok neobsahuje žiadne škodlivé materiály, nemožno ho miešať s komunálnym odpadom, ale je ho potrebné odovzdať na zberom mieste elektroodpadu. Zoznam zberných miest je dostupný na príslušných Obvodných úradoch životného prostredia. Prípadne ho možno spätným odberom odovzdať predajcovi pri kúpe nového zariadenia toho istého druhu. Podmienkou vrátenia je, že odovzďované zariadenie (elektroodpad) je v kompletnom stave v akom bolo pri kúpe. Úlohou zberu elektroodpadu je jeho materiálové zhodnotenie, vrátane bezpečnej a ekologickej likvidácie, ktorou sa vylúči možný negatívny vplyv na životné prostredie a zdravie ľudí.